

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 15 дугаар сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДАА-2024/120/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.Shinjlenmagadlahui.ezshaudit.mn Улаанбаатар хот 2024 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр Утас: 70373089, 99023682 Цахим хаяг: Munkhbayarsh@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Батсүрэн Утас: 99036806 Цахим хаяг: Batsurenu@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас: 99377479 Цахим хаяг: Battsetsegs@audit.gov.mn Аудит гүйцэтгэсэн: Шинжлэн магадлахуй ЭЗШ аудит ХХК Утас: 99197346, 88114867 Цахим хаяг: Shinjlenmagadlahui.audit@gmail.com
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Бурхантын гудамж-1, 14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.02.23 № 55

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 15 дугаар сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 15 дугаар сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 15 дугаар сургуулийн 2023 оны нийт төсвийн зарцуулалт, ажил гүйлгээний 86.1 хувийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал болон ажил олгогчоос төлөх НДШ, 2.2 хувийг байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал тус тус эзэлж байна.

Аудитын гол асуудал

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 15 дугаар сургууль нь Боловсролын Ерөнхий газрын даргын 2023 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/324 дугаар тушаалаар сургалтын байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээний үр дүнгээр дөрөв дүгээр түвшинд үнэлэгдэж, урамшууллын санхүүжилт аваагүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 15 дугаар сургууль нь байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 10 зорилт 55 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 100.0 хувийн биелэлттэй тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

002020081

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

A handwritten signature in black ink is written over a red square official stamp. The stamp contains Mongolian text and the numbers '9328899' and '4517143800' at the bottom.

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

СТ-1А

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>224,843,545.52</u>	<u>464,319,380.59</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	153,251,295.00	391,619,831.68
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	153,251,295.00	391,619,831.68
3121	Төгрөг	153,251,295.00	391,619,831.68
31211	Төрийн сангийн харилцах	153,251,295.00	391,619,831.68
33	АВЛАГА	19,745,200.00	-
335	Бусад авлага	19,745,200.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	19,745,200.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	51,847,050.52	72,699,548.91
354	Хангамжийн материал	51,847,050.52	72,699,548.91
35420	Аж ахуйн материал	2,734,920.00	1,622,920.00
35470	Бусад хангамжийн материал	49,112,130.52	71,076,628.91
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,684,812,371.99</u>	<u>3,902,650,361.68</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,684,812,371.99	3,902,650,361.68
392	Биет хөрөнгө	3,102,537,511.83	3,315,600,361.48
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,901,548,776.00	2,901,548,776.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(335,283,902.19)	(420,939,321.75)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	379,803,400.87	723,164,133.71
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(118,828,656.27)	(209,023,313.26)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	186,940,211.09	272,725,922.69
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(67,783,469.66)	(93,244,820.99)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	33,585,900.25	42,567,191.25
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,554,947.52)	(21,230,434.40)
39217	Ном	141,110,199.26	120,032,228.23
393	Биет бус хөрөнгө	582,274,860.16	587,050,000.20
39301	Програм хангамж	7,743,936.00	13,743,936.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,519,075.84)	(8,743,935.80)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	582,050,000.00	582,050,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>3,909,655,917.51</u>	<u>4,366,969,742.27</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>3,909,655,917.51</u>	<u>4,366,969,742.27</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,909,655,917.51	4,366,969,742.27
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,251,190,746.70	1,251,190,746.70
51101	Өмч: - төрийн		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(570,775,319.29)	(113,461,494.53)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(570,775,319.29)	(570,775,319.29)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	457,313,824.76
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,229,240,490.10	3,229,240,490.10
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>3,909,655,917.51</u>	<u>4,366,969,742.27</u>

T-2A

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,145,805,656.20	3,716,006,438.48
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	373,717,909.20	488,820,538.48
120	Нийтлэг татварын бус орлого	373,717,909.20	488,820,538.48
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	373,717,909.20	488,820,538.48
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,800,525.00	30,460,900.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,106,645.00	8,082,880.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	344,811,739.20	450,276,758.48
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,772,087,747.00	3,227,185,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,656,662,000.00	3,158,185,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	3,158,185,900.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2,656,662,000.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,254,500.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,254,500.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	114,171,247.00	69,000,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	114,171,247.00	69,000,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,838,479,373.28	3,228,102,469.83
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,838,479,373.28	3,228,102,469.83
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,617,754,367.28	3,019,182,337.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,905,262,681.00	2,231,441,649.00
210101	Үндсэн цалин	1,271,816,952.00	1,511,228,494.00
210102	Нэмэгдэл	507,514,069.00	657,631,936.00
210104	Урамшуулал	94,743,555.00	62,581,219.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,188,105.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	240,668,488.00	276,025,160.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	163,654,473.00	188,860,758.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,253,555.00	21,791,199.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	15,402,803.00	17,432,981.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,850,747.00	4,358,221.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	38,506,910.00	43,582,001.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,317,209.00	64,458,747.97
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,219,545.00	17,203,877.92
210302	Түлш, халаалт	33,363,226.00	34,119,357.11
210303	Цэвэр, бохир ус	8,734,438.00	13,135,512.94
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,498,100.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,498,100.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	158,643,762.00	103,564,233.00
210604	Урсгал засвар	158,643,762.00	103,564,233.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	32,106,510.00	32,014,284.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,031,500.00	9,799,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	22,075,010.00	22,214,384.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	225,257,617.28	311,678,263.83
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,628,694.00	65,931,821.32
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	44,135,726.40	40,534,667.79
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	130,493,196.88	205,211,774.72
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	220,725,006.00	208,920,132.03
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	216,555,000.00	208,296,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	216,555,000.00	208,296,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	4,170,006.00	624,132.03
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,170,006.00	624,132.03
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>307,327,282.92</u>	<u>487,903,968.65</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	<u>30,590,143.89</u>
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	30,590,143.89
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	<u>(30,590,143.89)</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>307,327,282.92</u>	<u>457,313,824.76</u>

СТ-3А

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2,800,994,917.00</u>	<u>3,265,729,680.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	28,907,170.00	38,543,780.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	28,907,170.00	38,543,780.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	28,907,170.00	38,543,780.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,800,525.00	30,460,900.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,106,645.00	8,082,880.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,772,087,747.00	3,227,185,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,656,662,000.00	3,158,185,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	3,158,185,900.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2,656,662,000.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,254,500.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,254,500.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	114,171,247.00	69,000,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	114,171,247.00	69,000,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>2,576,553,722.00</u>	<u>2,912,253,204.32</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,576,553,722.00	2,912,253,204.32
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,355,828,716.00	2,703,333,072.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,905,262,681.00	2,231,441,649.00
210101	Үндсэн цалин	1,271,816,952.00	1,511,228,494.00

210102	Нэмэгдэл	507,514,069.00	657,631,936.00
210104	Урамшуулал	94,743,555.00	62,581,219.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,188,105.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	240,668,488.00	276,025,160.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	163,654,473.00	188,860,758.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,253,555.00	21,791,199.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	15,402,803.00	17,432,981.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,850,747.00	4,358,221.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	38,506,910.00	43,582,001.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,317,209.00	64,458,747.97
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,219,545.00	17,256,534.92
210302	Түлш, халаалт	33,363,226.00	34,119,357.11
210303	Цэвэр, бохир ус	8,734,438.00	13,082,855.94
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,567,300.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,567,300.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,996,030.00	12,000,000.00
210604	Урсгал засвар	16,996,030.00	12,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	32,476,510.00	32,014,284.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,031,500.00	9,799,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	22,445,010.00	22,214,384.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	104,540,498.00	87,393,231.32
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	72,361,169.00	62,461,731.32
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	32,179,329.00	24,931,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	220,725,006.00	208,920,132.03
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	216,555,000.00	208,296,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	216,555,000.00	208,296,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	4,170,006.00	624,132.03
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,170,006.00	624,132.03
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>224,441,195.00</u>	<u>353,476,475.68</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	71,189,900.00	115,107,939.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	71,189,900.00	115,107,939.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	71,189,900.00	115,107,939.00
222001	Тоног төхөөрөмж	68,827,900.00	106,720,939.00
223001	Бусад хөрөнгө	2,362,000.00	8,387,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(71,189,900.00)</u>	<u>(115,107,939.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	≡	≡
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	153,251,295.00	238,368,536.68
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	153,251,295.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	153,251,295.00	391,619,831.68

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Төгрөгөөр/
					Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,251,190,746.70	3,229,240,490.10	(878,102,602.21)	3,602,328,634.59
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,251,190,746.70	3,229,240,490.10	(878,102,602.21)	3,602,328,634.59
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	307,327,282.92	307,327,282.92
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,251,190,746.70	3,229,240,490.10	(570,775,319.29)	3,909,655,917.51
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,251,190,746.70	3,229,240,490.10	(570,775,319.29)	3,909,655,917.51
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,251,190,746.70	3,229,240,490.10	(570,775,319.29)	3,909,655,917.51
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	457,313,824.76	457,313,824.76
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх	1,251,190,746.70	3,229,240,490.10	(113,461,494.53)	4,366,969,742.27

	үлдэгдэл				
--	----------	--	--	--	--

ТГ

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,439,908,300.00	3,026,737,011.29	(413,171,288.71)	87.99
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,439,908,300.00	3,026,737,011.29	(413,171,288.71)	87.99
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,193,247,400.00	2,818,441,011.29	(374,806,388.71)	88.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,532,661,400.00	2,231,441,649.00	(301,219,751.00)	88.11
210101	Үндсэн цалин	1,710,071,400.00	1,511,228,494.00	(198,842,906.00)	88.37
210102	Нэмэгдэл	726,164,500.00	657,631,936.00	(68,532,564.00)	90.56
210104	Урамшуулал	96,425,500.00	62,581,219.00	(33,844,281.00)	64.90
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	316,582,800.00	276,025,160.00	(40,557,640.00)	87.19
210201	Тэтгэврийн даатгал	215,276,400.00	188,860,758.00	(26,415,642.00)	87.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	25,326,600.00	21,791,199.00	(3,535,401.00)	86.04
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	20,261,300.00	17,432,981.00	(2,828,319.00)	86.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,065,300.00	4,358,221.00	(707,079.00)	86.04
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	50,653,200.00	43,582,001.00	(7,071,199.00)	86.04
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	87,410,100.00	64,458,747.97	(22,951,352.03)	73.74
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,091,200.00	17,256,534.92	(6,834,665.08)	71.63
210302	Түлш, халаалт	45,532,900.00	34,119,357.11	(11,413,542.89)	74.93
210303	Цэвэр, бохир ус	17,786,000.00	13,082,855.94	(4,703,144.06)	73.56
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	30,678,500.00	30,678,500.00	-	100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	18,678,500.00	18,678,500.00	-	100.00
210604	Урсгал засвар	12,000,000.00	12,000,000.00	-	100.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	32,376,900.00	32,014,284.00	(362,616.00)	98.88
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,799,900.00	9,799,900.00	-	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	22,577,000.00	22,214,384.00	(362,616.00)	98.39
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	193,537,700.00	183,822,670.32	(9,715,029.68)	94.98
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	159,672,200.00	149,991,170.32	(9,681,029.68)	93.94
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	33,865,500.00	33,831,500.00	(34,000.00)	99.90
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	246,660,900.00	208,296,000.00	(38,364,900.00)	84.45
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	246,660,900.00	208,296,000.00	(38,364,900.00)	84.45
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	246,660,900.00	208,296,000.00	(38,364,900.00)	84.45
213403	Төвлрүүлэх шилжүүлэг				
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,439,908,300.00	3,226,561,767.97	(213,346,532.03)	94.94
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,158,185,900.00	3,158,185,900.00	-	100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,158,185,900.00	3,158,185,900.00	-	100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	93,410,100.00	68,375,867.97	(25,034,132.03)	73.87
132001	Орон нутгийн төсвөөс	93,410,100.00	68,375,867.97	(25,034,132.03)	73.87
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНАА С	188,312,300.00	38,543,780.00	(149,768,520.00)	20.47
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	29,060,900.00	30,460,900.00	1,400,000.00	104.82
120004 2	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,000,000.00	8,082,880.00	2,082,880.00	134.71
120004 3	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	153,251,400.00	-	(153,251,400.00)	-

4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		153,251,295.00	153,251,295.00	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		391,619,831.68	391,619,831.68	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	118.00	118.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	102.00	102.00	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	15.00	15.00	-	100.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	2,108.00	2,097.00	(11.00)	99.48
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	2,108.00	2,097.00	(11.00)	99.48
630001	Төрийн өмчит ЕБС	2,108.00	2,097.00	(11.00)	99.48
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	118.00	118.00	-	100.00
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	97.00	97.00	-	100.00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	1.00	1.00	-	100.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	1.00	1.00	-	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	19.00	19.00	-	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан байхгүй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 179,507.8 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 7,939.8 мянган төгрөгийн алдааг залруулж алдааг дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

Дархан-Уул аймгийн Засаг даргын тамгын газар Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар спорт заалны их засварын ажил хийхэд ирсэн 7,939.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг урсгал засварын зардалд алдаатай тайлагнасан нь УСНББОУС 1 “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга”, “Үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 2.1.4 “Санхүүгийн бүртгэл, тайлан нь бодит баримт, тоо мэдээнд үндэслэсэн байх” Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна." гэсэн заалтын дагуу Үндсэн хөрөнгөнд тавилга эд хогшлын зардал гэж залруулав.

Төлбөрийн акт

Тайлант онд төлбөрийн акт тогтоох зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага хүргүүлэх зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалингийн зардлын данстай холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт:

Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны 2023.07.24-ний 2/3151 дугаар албан бичгийг үндэслэн /балансын урамшуулал/ нэг удаагийн шагнал, урамшууллын 1,982.0 мянган төгрөгийг цалингийн зардлаас зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дах заалт, Сангийн сайдын 190 дүгээр тушаалаар баталсан “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”-т нийцэхгүй байна.

1.2 Өгсөн зөвлөмж:

Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах, цаашид дээрх алдааг давтан гаргахгүй байх.

2. Бараа материалтай холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт:

Хангамжийн материалыг орлогод авахдаа ангиллын дагуу бүртгэж тайлагнаагүй /Бичиг хэрэг, сэлбэг хэрэгсэл, барилгын засварын материал/ бүгдийг нь аж ахуйн материал дансанд 22,523.4 мянган төгрөгийг бүртгэж тайлагнасан нь Сангийн

---

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын 4.16 “ Бараа материал болон үндсэн хөрөнгийг ангилж бүртгэхдээ дансны нэгдсэн жагсаалт болон холбогдох УСНББОУС-ыг мөрдөнө” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

2.2 Өгсөн зөвлөмж:

Хүлээн авсан бараа материалыг ганцхан аж ахуйн дансанд биш нэр төрөл тоо хэмжээгээр нь дансанд ангилж бүртгэж байх

3.Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

3.1 Илрүүлэлт:

Боловсролын ерөнхий газрын хөрөнгө оруулалтаар ирсэн хөрөнгө болох 15,222.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг нэр төрөл тус бүрээр нь бүртгээгүй багцалж бүртгэсэн нь Санхүүгийн тайлагналын “үнэлгээ ба хэмжилт” батламж мэдэгдэл, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1. "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ: "14.4.1.аж ахуйн бүх ажил, гүйлгээ; 14.4.2.бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага; 14.4.3.бүх өр төлбөр; 14.4.4.аж ахуйн үйл ажиллагааны санхүүгийн эх үүсвэр; 14.4.5.бүх орлого; 14.4.6.бүх зардал; 14.4.7.нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартаар тогтоосон бусад зүйлс" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлээгүй.

3.2 Өгсөн зөвлөмж:

Бараа материал дансанд барилгын материалыг нэр төрөл, тоо хэмжээгээр орлого зарлагаар тухай бүр бүртгэж, бөөн дүнгээр нь бүртгэхгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5²-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 5 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Данснаас хассан хөрөнгийг тавилга эд	1	7,939.8	-	-	-	-	1	7,939.8	-	-	-	-

² Шалгаагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ.

хогшлоор бүртгүүлэв.												
Дүн	1	7,939.8	-	-	-	-	1	7,939.8	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллага д шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Зардал хооронд гүйлгэн зарцуулсан	1	1,982.0	-	-	-	-	1	1,982.0	-	-	-	-
Бараа материалы гАнгиллын дагуу бүртгээгүй	1	22,523.4	-	-	-	-	1	22,523.4	-	-	-	-
Хөрөнгийг багцалж бүртгэсэн	1	15,222.1	-	-	-	-	1	15,222.1	-	-	-	-
Дүн	3	39,727.5	-	-	-	-	3	39,727.5	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын мөнгөн гүйлгээ	1	26,400.0	-	-	-	-	1	26,400.0
Дүн	1	26,400.0	-	-	-	-	1	26,400.0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Балансын дансны эхний үлдэгдэл зөрүүтэй	1	3,229,240.5					1	3,229,240.5
Дүн	1	3,229,240.5					1	3,229,240.5
Нийт дүн	2	3,255,640.5					2	3,255,640.5

